

WILHELM
PETERSON-BERGER
1867-1942

Gullebarns vaggsånger
för röst och piano

Gullebarn's Lullabies
for voice and piano

Emenderad utgåva/Emended edition

Levande Musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande Musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup
Redaktör/Editor: Magnus Svensson

Levande Musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 841-845/Edition nos 841-845
2015
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande Musikarv
ISMN 979-0-66166-170-2

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Spörj östan, spörj västan.

W. Peterson-Beiger.

Oktober 1913.

Andante, non troppo lento $\text{♩} = 54$

Sång.

mp

Spörj ö-stan, spörj västan om tan-karnas gång.

mp *p*

Ped. * *Ped.* *simile*

Gul - le-barn, Gul - le-barn lil - la. Skum är din fa - ders säng och trång.

senza Ped.

O - van su-sar där nat - ten lång grä-set på tor-vor-na stil - la.

mf *p* *p* *pp*

con Fed.

poco rit.

Allt hos mig, som kärt honom vart, flä-tan, som hän-ger tung och svart

a tempo

ö-ver min trö-jas knäp-pen; Allt hos ho-nom, min un-ge falk, pan-nans höjd och

mf *pcantando*

♩ * ♩ * simile

dra-get av skalk ö-ver den krök-ta läp-pen, allt, som sök-te vart-an-nat, fick

mf *p*

♩ * ♩ * come sopra

p *f* *mf*

bul-tan-de hjär-ta och röst och blick, sjönk i ditt liv för-e-nat.

pp *mf*

ff O min son, min älska-de son! *p* Hus-vill kär-lek, som möt-te hån,

ff *appass.* *p*

fåfångt världen har ste-nat. Hus-vill kär-lek, som själv jag be-grät, går i blom-ma och

pp *mf* *p*

skri-der, fram ge-nom al-la ti-der: han blev du, han blev e-vig-

poco rit. *p*

non troppo marc. *con Ped.*

het.

f *mp* *p* *pp*

ritard.

Ped. *

II.

Mumla tumla humla.

Vivo $\text{♩} = 144$

Mum-la tum-la hum-la.

con Ped.

I ett tält som söm-mat blev av en regnvåt
Väk-tar Lysmask häm-ta skall stör-sta hum-la

spin-del-väv står i si-na tär-nors ring jung-fru Ny-ckel - pi - ga.
som går vall. Sadeln lyft ur stal-lets tak. Spänn med va-na hän - der

När hon sä-ger nå-gonting, my-sa de och
fjä-der-bus-ke och schabrak ö-ver ryggens

ti - ga, skra - pa fot och ni - ga.
rån - der. Rid kring mi - na län - der.

mf *mp*

Runt om - kring vid var - je strå rin - ga
Tag som hjälm en sil - ver - grå pup - pas

p dolce

kloc - kor him - mels - blå, och väl hun - dra
skal med sil - ke på. När du hör - en

my - ror små bak - - om stjal - kar - na stå vakt.
vag - ga gå, stig på fön - ster - blec - ket böjd,

p *pp*

Hör vad Nyckel - pi - ga sagt.
lys dit in med lyk - tan höjd.

mp *pp*

p Mum - la tum - la *f* hum - la. *p*

Var står hennes för - sta bädd? Var ser hon sin vag - ga redd,

p

hon, den lil - la, vil - kens famn Gul - le - barn blott

con Ped.

vin - - ner, hon som får hans liv, hans namn?

a tempo

Om du hen - ne fin - ner, vänd så snabbt du hin - ner.

sosten. *pp* *p poco* *cresc.*

Svin-ga lur-en till din mun. När den hörs i

mf *fleggiere* *mf*

morgon-stund, då, min vakt, gnid

f *p cresc.*

bort din blund, lin-da ar-men fast om-kring var-je kloc-kas

f *pp* *ff* *p*

stjälk och ring.

pp

pp *f* *mp* *pp* *p*

Ad. *

III.

Sikta sikta gullkorn.

Allegretto grazioso, quasi valse. $\text{♩} = 66$

mf
Sik-ta, sik - ta gullkorn.

fz p stacc. legg. *mf p* *rfz*

Mån - get korn är ej av gull. Det tar

rfz *fz p stacc.* *fz p* *fz p*

sik - tens gal - ler. Men det an-dra fal - ler. Snart är hal-va

fz p *p*

skäp-pan full. Vem skall få min skäp - pa? Gull - korn ma - les ej i

p

kvärn, men jag har en tär - pa, tär-pan he-ter Gul - le - barn.

Sik-ta sik - ta gullkorn. När min sådd får

spi - ra, sko - la milt och mån - be - glänst dröm - mens döt - trar fi - ra kring vart

ax sin al - tar-tjänst. Snart i lö-vel stin-ger dock en knekt med pi - ken

fälld. På hans höjda fin-ger fladd-rar gult en stjär-nas eld.

Sik-ta sik - ta gullkorn. Lur - vig ska - kar le - jon -

hud ö - ver häs - tens man - ke. Stjär-nan är en

tan-ke, knek-ten är ett sän-de-bud. Men ur bar-men ryc - ka drömmens dött-rar

dolciss.

strax det spjut, — som hans hän-der tryc - ka ge-nom de-ras slö-jors knut. —

sotto voce *pp*

Sik-ta sik - ta gullkorn. De - ras klä - der blö - da.

mf *a tempo* *p*

Tan - ke - spju - tens rö - da trä bö - ja de till rö - da

ly - ror på sitt spä - da knä. Stjär - nans

lån - ga strim - ma spin - na de till ly - rans garn

och var li - vets tim - ma spe - la de för

Gul - le - barn.

IV.

Såg östan, såg västan?

Moderato. ♩ = 108.

Såg ös-tan, såg västan det sju-mi-la slott, som in-gen be-bor och be-

va-kar? Där brum - mar reg - net frad - gan-de grått ur

rän - nor-nas ros - ti-ga dra - kar. Nu,

flö-jel, vänd dig med vinden och hör, vad rän - nor-na sjun - ga, när da - gen dör.

Hu - hu! svarar flöjeln och ja-kar. En dotter av jorden kom

lus-tigt hit opp. Med te-gel las-tad var bå-ten. Hon mu - ra-de hu - set från

grund och till topp, och lö - je-na stre - do med grå - ten. Vid

Tempo di minuetto. $\text{♩} = 126$.

taf-feln satt doc-kan med pur-pur i hyn. Vart-en-das-te ägg var ett

senza Ped.

soc - ker - gryn. Gott bord! sa-de dockan be-lå-ten. Men

doc - kan fick sit - ta och spi - sa sig mätt. Och myr - ten bars till ge -

pp

con Ped.

ma - - - ket. Vår drott - ning steg till öpp - nad spi -

p

nett med ö - gat un-dran-de va - ket. På loc - ket

piu p *pp* *p*

lek-te i blomman-de vår, her - din-nor och her-dar bland be - tan - de

ritard.

poco maestoso **Tempo I.**

får. — För - står! sa-de stor-ken på ta - ket.

mf *p*

Sen dess stå de tom-ma, trap-por och rum. Om tve-kande lå-set hon

pp ff p

fat-tar, hon le - tar en stund bland min - ne-na stum, bland

pp p

Tempo II.

kap - por och fjäd - ra-de hat - tar. Så bär hon det

pp rit. pp

vack-ra - ste bort i ett fång. Av min-ne - na vä - ver hon Gul - le - barns

sång.

Ett liv! sva-rar flöjeln och skrat-tar.

rit. ff p pp

V.

Högt på fallets ormbunkssnår.

Con moto tranquillo. ♩ = 92

mf

Högt på fal-lets ormbunkssnår
So-len är ett ny-stan blott

p

so-lens ku-la sit-ter. Gul-le-barn med mo-der går ö-ver ljun-gens
som från ö-ver-ful-la spo-lar si-na trå-dar fått. Det be-gyn-ner

glit-ter. Gul-le-barn skall dri-stigt stå mitt på själ-va ku-lan.
rul-la. Gul-le-barn,känn luf-tens drag. Sök ej fä-ste fat-ta.

f *p* *f*

Klipp och klapp, tag trä-skor på, an-nars brän-ner su-lan.
Gar-nets än-da hål-ler jag, stå blott kvar och skrat-ta.

p *rin fz* *mf* *mf*

1. 2.

Vil - dabi ditt ny - stans språng,

mf

con T_{ad}.

gni - stor stän-ka vi - da. Stub - bärknäckas vä - gen lång ut - för fal-lets

si - da. Kvi - star vit-na där som ben ef - ter jät-te - tju - rar.

p

Hi! Det su-sar ö - ver sten, mum - lar som i lu -

f *pp* *3*

rar. Ko - larns hund på ri - sig brant

väd - rar skrämnd och mur - rar. Re - dan bak - om

jör - dens kant du i rym - den snur - rar.

Var, min pilt, blev nu ditt skratt? Svart - nar det för ö - ga?

poco meno Dju-pet är en stjärn-klar natt, och en natt det *sosten.* hö - ga. $\text{♩} = 100$

mf
Ap-sa-ra - ser - na i dans med sitt sön - der - ryck - ta

jung-fru-dok av mån-skensglans skri-da vid sin

lyk - ta, föd - da ur ett moln av doft,

när de gu - da - föd - de sa - ligt vin - ter -

ga-tans stoft i sin nek - tar ströd - de.

Al - la sö - ka de i ring, sö - ka blott det - sam - ma, och en jord, ett un - der -

ting är var lyk - tas flam - ma. Men ditt ny - stan vi - ner runt,

fal - ler, fal - ler, fal - ler mot en ö, där

blott ett tunnt töc - ken spännt sitt gal - - -

pp dolce

- ler. Ön är blå E - ly - si -

The first system of the score features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a rest followed by the syllable '- ler.' and then continues with 'Ön är blå E - ly - si -'. The piano accompaniment consists of a treble and bass clef. The treble clef part has a melodic line with eighth-note patterns and rests, with a fermata over the final note. The bass clef part has a rhythmic accompaniment of eighth notes. The tempo and mood are indicated as 'Tranquillo e semplice' and the dynamic is 'pp dolce'. There are time signature changes from 2/4 to 3/4.

um. På dess myr - ten-strän - der tram-par du de dö - das rum,

The second system continues the vocal line with 'um. På dess myr - ten-strän - der tram-par du de dö - das rum,'. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns in both hands. The dynamic remains 'pp dolce'.

grips av de-ras hän - der. Var av dem vill le - da dig, har sin e - gen

The third system continues the vocal line with 'grips av de-ras hän - der. Var av dem vill le - da dig, har sin e - gen'. The piano accompaniment features a more complex harmonic structure with chromaticism and dynamic markings of *ppp* and *p*. The dynamic markings are *ppp* and *p*.

mf *p rit.* *pp a tempo*

lä - ra. Hur sen li - vet styr din stig, föl-ja de dig nä - ra.

The fourth system concludes the vocal line with 'lä - ra. Hur sen li - vet styr din stig, föl-ja de dig nä - ra.' The piano accompaniment includes dynamic markings of *mf*, *pp*, *mp*, and *p ritard.*. The tempo and mood are 'Tranquillo e semplice'.

* g ändrat från e.

Allegretto burlando. ♩ - 160

Krok - bent, lu - den, brun och hes

stapp - lar ur sitt kä - - ril gam - - le far Di - o - genes:

Halt, min un - ge fjä - ril! Du är yr och du är het; vat - ten

finns i san - - - den. Bä - sta sko - pa som jag vet, är den

blot - ta han - den. Sa - la - din står klädd i järn,

p vän-tar svart ditt mö-te. *f* Var ru-bin som på en tjärn *p* pur-pur-rött ett flö-te:

The first system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The piano part includes a 'Ped.' (pedal) marking and a dynamic range from *p* to *f*. The system concludes with a double bar line and a 3/4 time signature.

Fast till så - - dan li - ten fot de för

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part features a prominent triplet figure in the right hand. Dynamics include *p* and *mp*. The system ends with a double bar line and a 3/4 time signature.

sto - ra må - lats, tag dock mi - - na järn - skor

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part features a triplet figure in the right hand. Dynamics include *p*. The system ends with a double bar line and a 3/4 time signature.

mot; di - na trä-skor ko - lats.

The fourth system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part features a triplet figure in the right hand. Dynamics include *mf* and *poco rit. pp*. The system ends with a double bar line and a 4/4 time signature.

Lento. ♩ = 60

Nu Si-by-lan kal-lar sträv. Sva-vel-ångans tä-ta sky-ar gulnat kåpans väv: *rit.*

The fifth system begins with the tempo marking 'Lento.' and a metronome marking of 60. The vocal line and piano accompaniment are in 4/4 time. The piano part features a triplet figure in the right hand. Dynamics include *p* and *rit.*. The system ends with a double bar line.

mf
Snart skall klart du ve-ta, när ditt ny-stan genom-rökt i min brunn fått fal-la, vad som luf-tens jungfrur
a tempo
p
con Ped.

sökt, vad vi sö-ka al-la. Hör ur brunnens svalgen en röst: 8
pp *ppp*
Ped. *

Män-gen sökt med he-ta blic-kar i sitt e-get bröst. Gos-se det vi le-ta, är det
p *mf*
con Ped.

barn, som en gång man, lyf-ter soln ur töck-nen. *grandioso*
mf *f* *ff rit.*

ff Gul-lebarn, om du blev han, blev vår väg ur ök-nen! **Tempo I.**
f *mf* *p* *pp dolce*

a tempo

poco rit. Nu har trå-den lu-pit ut, jag är trött att va - ka, ny-star i en

snabb mi - nut sol och dig till - ba - - ka. Re'n du klätt-rar från din dust

poco rit. storögd, varm och na - - - ken. *più* Nej, god-mor-gon! Det blev ljust.

vivo Gul-le-barn är va - - - ken. **Presto con gioia.**

Red. *

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Bergers gärning är inte lätt att sammanfatta: tonsättare, musikkritiker och skriftställare, operaregissör och librettoförfattare, översättare och idealistisk filosof. Till svårigheterna bidrar också att hans gärning bildar en odelbar helhet – Peterson-Berger var en idédriven personlighet som ville verka i enlighet med sina idéer, men också föra ut dem i musik och skrift. Han var på sin tid en av landets mest omtalade musikpersoner, där hans egna musikaliska verk bidrog till hans rykte, men ändå stod efter hans engagerade musikkritik som grund till hans ryktbarhet.

Wilhelm Peterson-Berger föddes 1867 i Ullånger (mellan Härnösand och Örnsköldsvik) av föräldrar med dalsländsk härstamning. Han hade tidigt drömmen om att bli tonsättare. Peterson-Berger studerade vid Musikkonservatoriet i Stockholm 1886–89, fortsatte med studier i Dresden 1889–90. Åter i Sverige var han musiklärare i Umeå och ledare för stadens musiksällskap 1890–92. Han återvände till Dresden, där han undervisade i musikämnen 1892–94. 1896 blev han musikkritiker i *Dagens Nyheter*, vilket fram till 1930 skulle bli hans fasta syssla vid sidan av komponerandet. Efter sin kritikertid flyttade han för gott till Sommarhagen på Frösön, där han redan 1914 låtit bygga sig ett hus av närmast skulpturalt slag. När dagskritikens snabba rytm inte längre pressade honom, kunde han mer koncentrerat skriva annat, men också komponera. Wilhelm Peterson-Berger avled i sitt jämtländska hem 1942, 75 år gammal.

Tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger lämnade efter sig en både stor och varierad produktion. Hans verk i större format (de fem symfonierna *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ättnam*, *Holmia* och *Solitudo* samt de fem musikdramatiska verken *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* och *Adils och Elisiv*) är starkt präglade av hans kulturfilosofiska tänkande och var därför viktiga manifestationer från Peterson-Bergers sida. I Wagners anda skrev han själv operatexterna. Men paradoxalt nog har några av hans smärre verk fått störst spridning, pianostycken som samlingen *Frösöblomster* och körsånger som ”Stemning” och ”Killebukken”. Som sångtonsättare förenade Peterson-Berger sitt skickliga melodiskapande med en märkbar känsla för texters kvaliteter. Resultatet blev solosånger som tillhör de allra mest uppskattade.

© Gunnar Ternhag

Om utgåvan

Levande Musikarvs emenderade utgåvor är redaktionellt genomsedda och korrigerade utgåvor av tidigare tryck med kommentarer rörande rättelser och ändringar införda i form av fotnoter. Justeringar av bågar, förtecken, accenter och artikulation som inte har medfört förändrad läsart har utförts utan kommentar.

Förlagan är utgiven av Abr. Lundquists Musikförlag, Abr.L. 4601.

På omslaget står: ”Till minnet av min mor / Död 13 juli 1913 / Gullebarns vaggsånger / till dikter av V. von Heidenstam / För en röst vid piano / av / Wilhelm Peterson-Berger / Svensk lyrik Serie 1 Häfte 6 / Stockholm / Abr. Lundquists Musikförlag”.

Tillkomstår: 1913.

Wilhelm Peterson-Berger

Wilhelm Peterson-Berger is a hard man to define: composer, music critic and author, opera director and librettist, translator and idealist philosopher. To compound matters, his achievements go to make up an indivisible whole – Peterson-Berger was driven by ideas and sought not only to work in accordance with them but also to express them in his music and writings. He was one of the country's most talked-about music personages of his time, with a reputation that rested not only on his compositions but also, and primarily, on his dedication to the art of music criticism.

Wilhelm Peterson-Berger was born in 1867 in Ullånger (between Härnösand and Örnsköldsvik) to parents of Dalsland extraction, and had dreamed of being a composer from a young age. He studied at the Musikkonservatoriet (the Royal Conservatory of Music in Stockholm) from 1886 to 89, continuing his studies in Dresden from 1889 to 90. Back in Sweden, he became a music teacher in Umeå and head of the town's music society, a position he held until 1892, when he returned to Dresden to teach music for two years. In 1896 he became a music critic for *Dagens Nyheter*, which would remain his main permanent occupation alongside composing until 1930. On retiring as a critic he moved for good to Sommarhagen on Frösön, where he had had a house built of almost sculptural design back in 1914. When the fast pace of the daily critic no longer suited him, he was able to concentrate on other kinds of writing as well as composing. Wilhelm Peterson-Berger died in his Jämtland home in 1942 at the age of 75.

The composer Wilhelm Peterson-Berger left behind a large and varied catalogue. His grander-scale works (the five symphonies *Baneret*, *Sunnanfärd*, *Same ätnam*, *Holmia* and *Solitudo* and the five music dramas *Ran*, *Arnljot*, *Lyckan*, *Domedagsprofeterna* and *Adils och Elisiv*) are profoundly informed by his cultural philosophy and were therefore important manifestations on his part. In true Wagnerian spirit he wrote his own librettos. Paradoxically, however, some of his minor works are his most widely known, including piano pieces such as the collection *Frösöblomster* and choral songs such as 'Stemming' and 'Killebukken'. As a vocal composer, Peterson-Berger unified his melodic skills with a remarkable feel for textual quality to produce solo songs that are amongst the most popular of all.

© *Gunnar Ternhag*

Trans. Neil Betteridge

About the edition

Levande Musikarv's (Swedish Musical Heritage's) emendated editions are editorially revised and corrected versions of previously printed material, with comments on the corrections and amendments inserted as footnotes. Adjustments to slurs, accidentals, accents and articulation marks that have not affected the reading have been made without comment.

Originally published by Abr. Lundquists Musikförlag, Abr.L. 4601.

"Till minnet av min mor / Död 13 juli 1913 / Gullebarns vaggsånger / till dikter av V. von Heidenstam / För en röst vid piano / av / Wilhelm Peterson-Berger / Svensk lyrik Serie 1 Häfte 6 / Stockholm / Abr. Lundquists Musikförlag".

Year of composition: 1913.